

NOVA DOBA

Študijska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 48 Din, dolž. iztis
— Oglasi za mm v — letno 120 Din.
— Oglasi za mm v — letno 40 p. Reklame med tekstem,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Kriza zdravstva v Sloveniji.

(Iz govora poslanca dr. Kukovca v Razvanju 2. julija 1922.)

Prinašamo po poročilu mariborskega »Tabora«.

»V malo dnevih bode izvršeno v narodni skupščini končno glasovanje o državnem proračunu. Glavno načelo parlamentarne vladavine je po vsem svetu, da se mora truditi vsak javni činitelj, da se strogo drži proračuna. Seveda velja to tudi za činitelje zdravstva v Sloveniji. Proračun zdravstva ni majhen, znaša 200 milijonov dinarjev ali skoro milijardo v kronah. Za Slovenijo je odobreno to, kar so ljubljani strokovnjaki zdravstva svojemu ministru predložili, ker je vse sprejel, kar se je zahtevalo. To je meni ponovno izjavil sam minister narodnega zdravja in sicer vsi zbornici simpatični Karamelmedovič, ki je odstopil, in tudi g. Omerovič, ki mu je naslednik. Red pa mora veljati tudi za Slovence. Če so v Ljubljani preračunili, koliko se bode rabilo povprečno za bolnike in povprečno število bolnikov in drugo režiijo, tedaj se ne more vzeti resno, ako se v gonji zadnjih dni vpije, kako se bodo bolnice zapirale, kako bodo bolniki stradali itd. Ali namerava sanitetna uprava v Ljubljani porabiti proračunske dohodke za tekoče izdatke, ali ne namerava? Če namerava, tedaj je bojazen krize bolnic očitno neutemeljena. Če pa hoče porabiti kar bi morala dati za bolnike, za pokritje 20 milijonov kron dolga, tedaj naj pa to pove, ker se mora tako upravo pravočasno napoditi. Če ni v Ljubljani avtoritete, ki bi to zmogla, znal bode si pomagati narod sam, ki tudi zna do pet šteti in je sit časniskih zavijanj.

Jaz sem pretekla tedne imel ponovne razgovore z ministrom narodnega zdravja Omerovičem, ki ima trdno voljo, v Ljubljani red napraviti in govoril sem s pomočnikom ministra g. Nikoličem in z njuno desno roko načelnikom Štamparom, ki uživa po celi državi največji ugled. Vsi so ene misli, da smo Slovenci imeli le enega dr. Oražna, ki ga pa žalibog ne moremo nadomestiti. V ministrstvu zdravja označujejo slovenske pritožbe glede zdravstva kot nestvarne in hudobno zavite, gospodarstvo pa z ozirom na razpoložljiva sredstva nedopustno in samovoljno. Pravijo, da Hrvatji razmeroma nič več ne dobivajo, da izhajajo, Slovenci pa kakor otroci prirejajo škandale in so celo stari strokovnjaki kre-

nili na časnikarsko avtonomaško pot. Jaz sem moral smatrati navedbe iz tako odličnih strani kot kolikor toliko utemeljene, če bi tudi ne bile točne. Videl sem da se zaradi slovenske nelojalnosti namerava pustiti Slovence, da delajo na svojo odgovornost, kar hočejo, če bi tudi res bolnice zapirali. Tega stališča nisem mogel odobriti, ker ljudstvo in ugled Slovencev in države ne sme trpeti zaradi nesposobnosti in hudobije pokvarjene inteligence. Zahteval sem od ministra, da po strokovnjaku, kateremu zaupa, stanje zdravstva v Sloveniji preišče, naj pošlje tudi Turka, če bode le strokovnjak. Naj se izdela načrt za sanacijo dolgog brez škode za redno daline poslovanje bolnic. Naj se za novi proračun uvede po potrebi hrvaški avtonomni sistem, če je podržavljenje zdravstva zgrešeno. Red in konec komedij pa mora biti na vsak način. Minister je pristal na mojo zahtevo s tem, da ne bode poslal Turka, pač pa strokovnjaka iz Hrvaške, ktera ima vzorno zdravstvo pod požrtvovalnim delegatom svojim dr. Lochertom.

Gospod načelnik Štampar je v to svrhu že na potu v Slovenijo. Zanesem se, da se bode našla prava pot. Zasedovali bomo stvar tudi poslanci. Dan bomo priliko javnosti, da sodi. Krize zdravstva ni treba, ker so sredstva tu in so davkoplačevalcem še celo prevelika. Nedostatki polpretekle dobe naj se popravijo, pa ne s protesti in smešno gonjo, za katero se nobeden resen človek ne more ogreti. Zdravniki naj pa tudi sami stvar vzamejo v roke in razkrinkajo krivce. To bode ugled Slovenije le dvignilo. Tedaj utegnemo tudi doživeti, da ne bode treba, da bi »kulturnega« Slovenca vlekli iz blata musliman in Hrvat.

Iz govora poslanca dr. Kukovca razberemo dvoje, kar moramo v doslednosti tukaj pribiti. Prvo je, da se z demonstracijami in zabavljanjem na »balkanizem« stvari, ki je resna ne služi in krize, ki je v glavnem nastala vsled narasle draginje ne spravi iz sveta. Drugo, kar je prav tako važno in preznačilno za kričavo nastopanje slovenskih demonstrantov v Beogradu, ki nosijo doma naslov narodnih poslancev, pa je dejstvo, da je posl. dr. Kukovec vprašanju našega zdravstva posvetil vso skrb, da se spravi na normalno pot, kakor hoče to država in kakor odgovarja potrebam naroda. To smo hoteli dostaviti stvari na ljubo, ker za stvar se gre!

Razširjajte „Novo Dobo“!

je splezal nekoliko kvišku, vtaknil noge v luknjo ter zlezal do vrata vanjo. Vendar je bil oblečen, četudi v hrastovo skorjo. Žalosten je gledal iz luknje, mislil na lepe ljubzenske doživljaje, ki so mu jih njegove sanje objubljale. To bi se obrnile dame od njega, če bi ga videle, kako obupano kuka iz drevesne dupline. Zjutraj je jezdil ponosno na krasnem konju, oblečen v lepo obleko gospod Pierrefeu, kako obupan pa je sedaj, kaj ga bo še doletelo?

Naenkrat je zaprl oči, ne, ne, noče gledati sladkega uživanja drugih. Neka dama se je približala s svojim prijateljem. Na glavi je imela klobuk iz rudeče svile na katerem sta se tresla dva krasna ptičja peresa. Oblečena je bila v ozko satinasto obleko. Cecilija de Sabran (kajti bila je res ona) ni hodila, ampak nesel jo je močan mladenič lepe zunanosti, čeprav ni bil kavalir.

Joj, vsedla sta se v travo pod hrast!

Če bi Pierra de Pierrefeu poučeval mesto neizkušeni kaplanov v očetovem gradu kak star opat, ki je bil profesor,

EM. LILEK:

NAPREDNO PRAVNO IN VERSKO, MORALNO IN HUMANO NAZIRANJE SREDNJIVEŠKIH SRBOV, KAKOR SE TO ZRCALI V DUŠANOVEM ZAKONIKU. — NJHOVE ČLOVEKOLJUBNE USTANOVE.

(Konec.)

V Dušanovem zakoniku je dvoboj prepovedan; le vojnikom v vojnem taboru je dovoljen. Tudi nemški cesar Jožef II. je prepovedal dvoboj, ali nije prodril s svojo prepovedjo.

Z uvedbo carskih sodnikov, ki so imeli prepotovati njim odmereni sodnijski okraj, da so tako mogli biti tudi ubogim ljudem v pripomoč, in imenovanjem posebnih sodnikov v oblasti, razstavil je Dušan sodstvo od uprave. V Avstriji se je to dogodilo še le 1. 1867 z decembersko ustavo, v Bosni-Hercegovini, ki je stala od 1. 1878—1918 pod upravo austro-ogrške monarhije, pa še le leta 1906!

Z Dušanovim zakonikom uvedla se je pri Srbih tudi porota, za velike stvari 24, za srednje 12, a za manjše 6 porotnikov. Porotniki so se morali jemati iz stana onih, kojim se je imelo soditi; ali v poroti ni smel biti nobeden sovražnik, ni sorodnik. Ako se je dokazalo, da je porota koga krivo oprardala, potem so imeli dotični porotniki plačati 1000 perperov (500 dukatov), pa se niso več smeli ženiti, niti uživati nobenega zapanja.

Za pravde med Srbi in tujimi trgovci je bila uvedena mešovita porota, sestavljena polovicom od Srbov, polovicom od porotnikov nasprotne stranke. U važni obmejni parbi z Dubrovnikom bi šel srbski kralj sam na porotni stanak (sestanek, conventus), ki se je obdrževal na meji srbske in dubrovačke države.

Srbska srednjeveška porota se razlikuje od naše v tem, da nije imela izreči svoje mnenje o krivnji, ampak tudi izreči sodbo. Tudi sedanji bosenski porotni prisjednici imajo izreči sodbo, a njih dva s trojico izprašanih sodnikov.

Razven Srbije je imela v srednjem veku samo še Ingleska svojo poroto. Francozi so jo dobili še le za velike revolucije 1. 1790, Nemci za revolucije leta 1848, Avstrijanci pa z decembersko ustavo 1. 1867.

Srbsko pravo pozna tudi azilno pravo (pravo zavetišča). Ako je ujetnik pobegnul iz carske ječe na dvorišče patrijarha, ali iz patrijarhove ječe na car-

bi gotovo primerjal svoj slučaj z onim barona Tantala, ki je za razne pregrehe v stari zgodovini bil obsojen, da je videl teči vodo, da se je približal val njegovim ustnicam, a vendar je umiral žeje. Nad njim je viselo najlepše sadje, a vendar je trpel lakoto.

Mlada kakor je bila, belega nežnega obraza, njena bujna prsa, ker obleka ni bila več tako tesna, kakor predno je prišla sem, njeni bujni lasje so se vsipali izpod klobuka, močne dišave in parfum so prihajali od nje. Cecilija se je na lahko premikala med božanjem njenega prijatelja, vzdihovala je in šepetala: »Nobenega kavalirja bi ne našla, ki bi me kratkočasil na tako prijeten način!« Vse to je videl in slišal Pierre de Pierrefeu, moleč glavo iz dupline. S široko odprtimi očmi, kljub svoji volji, da ne bi slišal in videl, vsrkaval je v se duh te mladosti in lepote. Čutil je, kakor bi ga zbadalo tisoč trnjev. Ni znal, ali so to mravlje, ki lezejo po njegovih udih, ali je kri, ki se pretaka hitreje po njegovih žilah. Ko jih je videl poljubovati se, je zakričal:

»Smrt mojega srca!«

ski dvor, dosegel je s tem pravico, da ga spustijo na svobodo.

Bosna ni imela svojih pisanih zakonov; tam se je sodilo po narodnem običajnem pravu.

II. Humanitarne ustanove.

Srbskim vladarom in duhovnikom je bila glavna dolžnost, da se brigajo za uboge. Velikega župana Nemanjo (1171. do 1196.) hvalijo njegovi životopisci kot zaščitnika ubogih, slepih, nemih in sirot; pripovedujejo o njem, da je odkupoval dolžnike in puščal svoje »otroke« (robave) na svobodo. Njegov sin sv. Sava († 1236.) je v svojih propovedih učil, da treba gladne nasičivati, brezkučnike, t. j. tiste, ki nemajo strehe nad seboj, sprejemati pod svojo streho, nage odevati, vdove in sirote štiti, robave pa odkupovati in ih puščati na svobodo. Kraljica Jelena († 1314), soproga kralja Uroša I. (1243.—1276.), zbirala je vedno dekleta iz ubogih hiš okrog sebe, ih dobro odgajala in z bogato doto udavala. Ona sama je obdarivala uboge z jedli in obleko. Na dvoru kralja Stefana Dragutina († 1316), soproga kralja Uroša I., zbirali so se ubogi, stepi, hromi, in to ne samo iz Srbije ampak tudi iz drugih dežel. Ravno tako je bilo v stolnem mestu kralja Milutina (1282—1321) ubogih iz Srbije, iz zamorskih dežel, sredozemskih otokov, iz Jerusalema i. dr.; nobeden ni zapustil srbskega dvora, a da ne bi bil obdaren. Ta kralj je dostikrat po noči slekel svojo lepo in dragoceno, z biseri izkičeno vladarsko obleko, ter šel v stari in ubožni obleki, s pokritim licem, spremljevan samo od dveh ali treh zvestih slug v tabore spavajočih ubogih, da ih obdari z denarjem, hrano in obleko.

Skrbeti za prehranjevanje in odevanje ubogih so bili na prvom mestu obvezani samostani, katerih je bilo vse polno v srednjeveški Srbiji. V Studenici n. pr. so imeli ubogi svojo posebno gostilno, bolnico in grobnico. Tudi v mnogih drugih mestih je bilo bolnic za ubožne. V najlepši luči pa se pokazuje srbska ljubezen do bližnjega v skrbi za gobave (prokažene, prokaza = lepra). Že prvi Nemanja (1171—1196) ih je bogato obdarival. Na dvoru kralja Uroša Milutina skupljali so se gobavi ne samo iz cele Srbije ampak tudi iz sosednih dežel. Njegov sin Uroš III. Dečanski (1321—1331) sezidal je za nje v bližini manastira Dečani zavetišče, čijo upravo je poveril posebnemu kraljevskemu oskrbniku. Vanj je sprejemal gobave z

Ostrmela sta, opustila objeme in zbežala.

Pierre, skočivši iz hrastove dupline jo je ubrisal kakor nor za njima. Stiskal je roke, kakor bi damo že objemal in poljuboval zrak. Vseeno mu je bilo, čeprav je bil nag, pihljajoči veter se mu je zdel kakor prijetno božanje. Zbodljaji trnjevih rastlin so se mu zdeli žgačkanje, in ni čutil bolečin. Če se je zaletel v kako drevo, se mu je zdelo živo; vprašal ga je: »Ali si ti dama?« Košuta je stekla pred njim v grmovje in upal je, da je ona. Povsod jo je iskal, a nikjer našel. Ob nekem grmičju pa je zapazil žensko bitje, ki je mirno spalo in počivalo, bilo je najlepše in najčistejše bitje Provense, grofica Clermonde, dama des lies-d'Or!

Ko je planil nanjo, čisto nag, se ji je morda sanjalo, da se ji je približal serafin iz nebes in ji na kolenih klečoč ponudil belo lilijo, ali da je spodila za zmiraj od sebe trubadurja Bertranda d'Alamanon, zato ker se je drznil samo malo s prstom privzdigniti trak, ki ga je moral v njeni navzočnosti nositi na očeh.

(Dalje prihodnjič.)

Cattulle Mendès:

Kamen preskušnje.

(Iz francoščine.)

(Dalje.)

Pierre ni več nadalje poslušal vsled velikega spoštovanja, ki ga je imel do posvečenih oseb. Šum, ki so ga povzročili njegovi koraki, ko je skoro padel spoteknivši se ob vrbov štor, ga je ustrašil, ker se je bal, da bi bil opažen. Spočetka se je oddaljeval počasi, pozneje hitro med vejami in preplašenimi ptiči.

Kdo je že slišal pripovedovati o podobnem gozdu, kjer imajo v duplinah mesto zveri zaljubljeni parčki svoja bivališča, med vrkami ob bregovih rek škojfe svoja gnezda? Najraje bi se skrli pred temi ljubzenskimi prikaznimi. On nag in čisto zapuščen! Kak kotiček mora vendar najti, da se skrrije. Zapazil je star hrast, v katerega je tresčilo in ga je strela razklala do tal.

Pospesil je korake in ga dosegel. Veselja ga je objel, če prav ves zmučen,

gnjilim licem in že odpadajočim mesom, ih negoval in osebno obiskoval. Tudi despot Stefan Lazarevič (1389.—1427), sin kneza Lazara, podpiral je izdatno gobave.

Tako so postopali Srbi z bolezniki! In kako bizantinski zdravniki? Enega ujetega Bolgara secirali so na živem telesu, ko so mu že poprej odsekli roke in noge!

Humanost srednjeveških Srbov izražava se tudi v njihovem postopanju z vojnimi zarobljenici: zadržali bi samo vodje, a momčad bi puščali na svobodo.

Iz vsega tega je razvidno, da so srednjeveški Srbi nadkrilili zapadne evropske narode s svojimi pravnimi nazori, svojo sodnijsko organizacijo in svojimi humanitarnimi ustanovami za 400—550 let! Katera dinastija se more primerjati s srbskimi Nemanjići (1171—1371) glede brige za uboge, bolesnike in gobave?

O islamu.

(Predavanje Ed. Šimnica na celjskem Ljudskem vseučilišču.)

(Dalje.)

III. Koran.

Biblija nam podaja vsebino raznih pisateljev, ki so božje nauke v teku stoletij napisali v Koranu (branju) imamo samo Mohammedovo besedo od njegove prvega nastopa kot prerok od njegove smrti. Koran obstoja iz 114 sur ali poglavij, katera se razdele v verze ajat = znamenja imenovani. Druga razdelitev je v 60 jeftakih delih (ahsab) v 4 pododdelkih ali v 30 sekcijah (ažsa), ki se berjo v postnem mesecu Ramadanku. Vsaka sura ima naslov po najbolj pomembni besedi, ki se nahaja v njej. Prva n. pr. se imenuje surata fatihatil-kitabi = poglavje odpirajoče knjige, 2 sura: suratul-bakari = sura krave itd. Koran je pisan v govorniški obliki. Koran kakor ga imamo dandanes, ni dokončan Mohammed. Posamezna razodetja se v začetku niso pisala, zato so se mogoče posamezni kosi poizgubili, druge je črtal Mohammed ali jih spreminil in po potrebi še kaj dodal, zato najdemo veliko nasprotujočih si mest, ki uničujejo po nauku muslimskih bogoslovcev poznejša starejša. Tako je bilo odpravljenih 225 verzov. Pozneje je imel Mohammed svojega pisarja Seida ibn Thabita. Kakor pravi ustno izročilo, je M. pogosto določil, kaj naj se še pristavi v kakšno prejšnje razodetje. Razun napisanih ulomkov so si mnogi verniki zapomnili na pamet razodetja. Ko je ene leto po Mohammedovi smrti v bitki pri Jemami veliko vernih padlo in so Mohammedovi tovariši izmrli, je nastala nevarnost, da se bo izgubil velik del božje knjige. Zato je naročil Abu Bekr po Omarjevem nasvetu Seidu ibn Thabitu, naj zbere in uredi raztresene odlomke, ki so bili pisani na listih dateljeve palme, na kamenitih ploščicah, še celo na kosteh in zbere naj jih tudi »iz prs ljudi«. Seid je postopal pri tem popolnoma samovoljno ter se ni držal nobenega kronološkega reda, ter je postavil navadno najvažnejše in najdaljše sure s postavodajnim elementom v začetku, krajše pa na konec knjige in vendar so bile ravno te sure najstarejše. Pogosto se pozna suram, da so iz različnih odlomkov sestavljene, v katerih so navzkriž nametani moralni, civilni in politični predpisi zmešani z opominjevanjem, obljubami, grožnjami, vmes so pripovedke judovsko - rabinske, krščarsko - apokrifne in legendarično - arabske provenijence. V njih najdemo bujne popise pekla, raja, sodnega dne. Tako sestavljeno knjigo je izročil Abu Bekr varstvu Mohammedove vdove Hafse, Omarjeve hčere. Ker so se pa v teku časa vsled prepisovanja vrinile razne napake, je bil Othman prisiljen, da je dal besedilo na novo pregledati Seidu in komisiji treh Mekkancev, ter določil čisti Mekanski jezik kot podlago. Ta nova recenzija se je pomnožila in razdelila po glavnih krajih kalifata, vse druge stare kopije so se pa uničile.

(Dalje prih.)

Politične vesti.

Nesporazum v vladi vsled sporazuma z Italijo. 3. tm. je italijanska vlada obvestila našo vlado, da so naši predlogi glede spremembe rimskih konvencij

in predlogov za izvršitev rapalske pogodbe sprejeti. Razpoloženje je bilo radi tega v parlamentu zelo ugodno. Min. preds. Pašič pa je zahteval, da se cona okoli Zadra zmanjša na 5 km, ako pa Italijani tega ne sprejmejo, da naj se stvar odloči po arbitraži. Radi tega Pašičevega nastopa je podal min. dr. Ristelj pismeno ostavko. Ker je odpotoval min. dr. Ninčič na Blede, se o tem ni moglo dalje razpravljati v min. svetu.

Zveza narodov sodi o bolgarsko-jugoslovanskem sporu. Zveza narodov je razpisala razpravo o pritožbi Bolgarske, da pripravljajo Jugoslavija, Grška in Romunija vojno proti njej, na 15. tm. Jugoslavija, Grška in Romunija bodo nastopile solidarno ter zahtevale od Zveze narodov pooblastilo, da izvršijo oboroženo akcijo ob meji, ako bolgarska vlada sama ne napravi konec sovražnim ekspedicijam zločincev proti bolgarskim sosedom. Našo državo bo sta zastopala v Genovi naš bernski poslanik M. Jančič in gen. konzul Ristič.

Kolonizacija Rusinov v Macedoniji. Podkarpatski ruski list »Ruskaja Zemlja« napada češkoslovaško vlado radi politike v agrarnem vprašanju v Podkarpatski Rusiji. List piše, da je veliko število Rusinov ostavilo svojo domovino ter odpotovalo v kraljevino SHS, kjer jim bode jugoslovanska vlada dala kot kolonistom zemljo v Macedoniji.

Bavarska proti zakonu o zaščiti republike. Iz Münchena prihajajo vesti, da je na seji bavarske narodne skupščine izjavil bavarski min. preds. grof Lerchenfeld, da je bavarska vlada proti zakonu o zaščiti republike, ker se državna vlada ni preje sporazumela z zaveznimi vladami.

Francoski parlament je odobril kredit za francosko delegacijo na poroki kralja Aleksandra. Iz Pariza javljajo, da je francoski parlament kljub protestu komunistične stranke s 517 proti 62 glasovi odobril kredit za francosko delegacijo na poroki kralja Aleksandra.

Obsedno stanje na bulgarsko - romunski meji. Iz Bukarešte javljajo, da je proglasila romunska vlada obsedno stanje na meji proti Bulgarski.

Celjske novice.

Občni zbor društva javnih nameščencev v Celju.

V nedeljo, dne 2. julija se je vršil občni zbor v mali dvorani hotela »Union« ob pičli udeležbi članov. Ker je dosedanjí predsednik fin. svetnik Sedlar radi premestitve v Maribor odložil predsedništvo, je vodil občni zbor podpredsednik komisar dr. Brunčko. Podal je v kratkem pregled o društvenem delovanju preteklega poslovnega leta, ki je obsegalo edinole stremenje po izboljšanju gnotnega položaja javnih nameščencev. Društveni odbor je osebno interveniral pri merodajnih činiteljih, priredil manifestacijska zborovanja v prilog zvišanju draginjskih doklad, dopisoval pa tudi z Osrednjo zvezo v Ljubljani, od katere ni dobil niti odgovora. Blagajna izkazuje 405 Din dohodkov in 227 Din izdatkov. Društvo šteje 438 članov in bi bilo lahko pri večjem zanimanju članov za svoje stanovske interese važen zastopnik stanovskih interesov celjskih nameščencev. Pri volitvah se je izvolil sledeči novi odbor: Vladni komisar dr. Brunčko kot predsednik, prof. Reich kot podpredsednik, kot člani odbora poštni uradnik Anžlovar, davčni uradnik Treppel, polic. uradnik Jelen, okr. šolski nadzornik Černež, učitelj Peštevšek, paznik Skale, sodni oficijal Zapušek in uradni predstojnik Zorko in kot preglednika Vrečko in nadkomisar Šubic. Članarina se poviša na 1 Din mesečno ter se pobira odslej četrtletno. Prof. Reich referira nato na kratko o službeni pragmatiki, koje osnutek je dober, vendar pa v nekaterih točkah za uradništvo nesprejemljiv. Pri slučajnostih povdarja okr. šolski nadzornik Černež, kako težko je voditi stanovsko organizacijo javnih nameščencev, ker se pač mnogo kritizira, a premaio pozitivno dela. Pozdravlja novega predsednika, ki ga pozna kot požrtvovalnega in agilnega moža. Prof. Mravljak poda konečno kratek pregled o svojem delovanju za najemniško organizacijo, omenja razne časopisne pušice, ki so vsled tega letele na njega, smatra pa

edino le občni zbor javnih nameščencev kot kompetentni forum, na katerem se naj presoja ali je ravnal prav ali ne. Občni zbor mu izreče soglasno zaupnico. Na podlagi referata prof. Reicha in debate, ki se je na to razvila, se sprejmejo sledeče resolucije, ki se odpošljejo merodajnim činiteljem:

Resolucije

sprejete na občnem zboru »Državnih nameščencev« dne 2. julija 1922 v hotelu »Union« v Celju.

Državni nameščenci brez razlike na politično pripadnost, zbrani na stanovskem zborovanju

1. protestiramo proti maksimiranju doklad nižjim državnim nameščencem in tistim, ki radi direktnih davkov niso dobili draginjskih doklad in zahtevamo, da se jim razlika od 1. maja tl. naknadno izplača. Protestiramo ob enem proti nameravanemu maksimiranju draginjskih doklad ostalega uradništva.

2. Smatramo, da je čimprejšnja in zadovoljliva vreditev činovniškega vprašanja ena izmed prvih nalog narodne skupščine, katere zavlačevanje bi prineslo državi škodljive posledice. Povdarjamo, da le uradnik, katerega plača dosega najmanj možnost eksistence zamore državi zasigurati ono nedeljeno energijo, zanesljivost, točnost v službi in osebni ugled, katerega država od njega zahteva in da omalovaževanje tega vprašanja slabi moralni nivo uradništva. Min. svet naj za to predloži osnutek zakona od civilnih državnih nameščencev predsedstvu narodne skupščine v svrhu pospešenega delovanja vsaj tako pravočasno, da stopi zakon v veljavo najpozneje 1. avgusta tl. Ob enem prosimo min. svet, da v slučaju, ako bi mu bilo nemogoče upoštevati od glavnega in pokrajinskih savezov predloženih mu dopolnitev in izprememb, določi parlamentarno komisijo, ki naj tekom enega leta pregleda od organizacij predloženi material, ga uvažuje in določene izpremembe v novelo k zakonu o civilnih državnih nameščencih uveljavi. Člen 240 tega zakona zadnji stavek 2. odstavka naj se glasi: »Min. svet se pooblašča, da najkasneje v dveh mesecih od dne, ko se ta zakon uveljavi, izda to uredbo (o novih draginjskih dokladah).« Rok 8 mesecev je mnogo predolg.

3. Zahtevamo ponovno, da se vsem kategorijam državnih nameščencev plače (temeljne in doklade) enotno uredi na podlagi oficirskih plačilnih stopinj, ker se danes edino službeni prejemki oficirjev še najbolj približujejo eksistenčnemu minimumu in ker smo mnenja, da v državi, v kateri so ustava, poslanci, vlada in upravni sistem tako demokratični kakor pri nas, ni mesta za razlikovanje med oficirji in civilnim drž. činovništvom v prilog prvih, za to pa odklanjamo ponovno tudi vsako zapostavljanje posameznih strok med državnimi nameščenci samimi pri določitvi višine prejemkov kot povsem neutemeljeno in kvarljivo ugledu prizadetih.

4. Zahtevamo, da se draginjske doklade, osebne tako kakor rodbinske regulirajo avtomatično sorazmerno z draginjo.

5. Zahtevamo, da se uvrsti Celje v isti draginjski razred kakor Ljubljana in Maribor, ker ne zaostajajo — statistično dokazano — cene življenskih potrebščin v Celju prav nič za onimi v imenovanih mestih.

6. Mislimo, da je danes v dobi socialnih reform došel čas tudi za razmotrivanje nujne potrebe in zahteve po socialnem, posebno bolniškem zavarovanju državnih nameščencev, zato pozivljamo vlado, zlasti pa min. za soc. politiko, da v svrhu čimprejšnje povolitve rešitve potom zakona posveti takoj tudi tej plati činovniškega vprašanja svojo pozornost, dokler pa to zavarovanje še ne bo vpeljano, naj se v njegovo nadomestilo kakor smo že ponovno zahtevali, zasigura drž. nameščencem ter članom njihovih rodbin, da bodo v slučaju bolezni imeli brezplačno bolniško oskrbo v javnih bolnicah (II. razred) in državnih kopališčih.

7. Zahtevamo, da se vsem državnim nameščencem vštejejo vojna leta tako, kot onim v Srbiji in Črnigori in da se vsem osebam, ki so se vdeležile svetovne vojne a niso bili državni nameščenci, ki pa stopijo kasneje v dr-

žavno službo, priznava za pokojnino vsako vojno leto enkratno tako, kot osebam iz Srbije in Črnegore. (Čl. 238 in 242 v osnutku služb. pragmatike.)

Umrli je v torek 4. julija ob 10. uri zvečer po dolgotrajnem bolehanju v Sp. Hudinji pri Celju upokojeni nadučitelj g. Franc Zopf. Dolga leta je služboval kot zvest narodnjak in naprednjak v Pristavi, od koder je prišel po prevratu v Celjsko okolico uživati zasluženi pokoj. Pogreb se vrši v četrtek popoldan na Okoliško pokopališče. Pokoj njegovi blagi duši, preostalih naše sožalje!

K naši notici »Roparski napad« priobčujemo danes, da je naš poročevalec isto priobčil na podlagi informacij, ki jih je dobil na licu mesta pod prvim utisom dogodka. Nimamo pa nikakega povoda ali namena delati komurkoli krivico radi njegove nesreče, tako tudi ne g. uradniku S. Zagonetni slučaj bo itak v kratkem pojasnjen — upamo da v prilog gospoda, kojemu nismo hoteli delati krivice.

Ciril - Metodov kres. Kakor vsako leto, tako smo tudi letos Celjski Slovenci žgali na predvečer slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda veličasten kres na Starem gradu. Priredili ste ga tukajšnji Ciril - Metodovi podružnici. Ob zvokih železničarske godbe in petju naših veličastnih, svečanih in turobnih pesmij je cela prireditelj, ki se je udeležilo mnogo občinstva, uspela lepo in pristrčno slovensko.

Izpremembe v osovju tukajšnje varnostne straže. V zadnjem času so bili upokojeni: okoliška nadzornika poduradnika Andrej Bedrač in Ivan Črepinšek in nadstražniki: Anton Koren, Alež Kosič, Karl Krajc, Štefan Lestan, Pridolin Lanc, Anton Peric, Miha Pik, Anton Pauletič, Kristijan Sedmak, Franjo Vidmar, Rok Verk in Filip Jerič. V Ljubljano premeščen je bil nadstražnik Anton Rožanc, prostovoljno izstopil in izselil se je nadstražnik Ivan Marc. — Vpokojen je bil tudi detektiv A. Knez. Začasni stalež varnostne straže v Celju znaša še 38 mož.

Nov član celjskega občinskega sveta. Ker odide 9. tm. g. fin. svetnik Avgust Sedlar na svoje novo mesto v Maribor, pride mesto njega v občinski odbor hotelir g. Bernardi, pristaš JDS.

Na drž. realni gimnaziji v Celju je bilo v letnem terminu dne 30. junija na novo sprejetih v prvi razred 60 učenecv, med temi 3 učenke.

Prijavni urad išče nekega Štefana Šteberle, ki ima znanje z dr. Ljudevitom Baracs v Bratislavi, Ivana Draglji, kateri ima znanje v Studenicah pri Poljčanah in H. Witzmanna, ki ima trgovske zveze v Vin, Kūhar v Mariboru.

Sokolstvo.

Okrožni zlet v Krški vasi pri Brežicah priredi v nedeljo dne 9. julija tl. posavsko okrožje zagrebačke sokolske župe. Zlet je celodnevni, ker se vrše dopoldne od 8. ure naprej deloma v Krški vasi, deloma v Brežicah tekme in preskušnje, popoldne ob 14. uri je povorka iz Brežic na telovadišče v Krški vasi, kjer sledi javna telovadba, tej pa ljudska zabava. Železniška zveza je za udeležence zleta na obe strani Zidanimost-Zagreb tako dopoldne, kakor tudi popoldne zelo ugodna. Za udeležence iz Posavja v smeri Zidanimost vozi posebni vlak ob 23. uri. Cene vožnji bodo proti izkaznicam polovične. Priprave za zlet so v polnem teku ter obeta udeležba biti zelo obilna, posebno iz Zagreba, ki pošlje tudi oddelek podoficirske šole. Sodelujejo Kostanjeviška meščanska godba ter sokolski fanfari iz Krškega in Zagreba, tako, da se bo po telovadnem nastopu z ozirom na dobro oskrbljene šotore razvila gotovo zelo prijetna zabava. Vabimo torej vse prijatelje Sokolstva, posebno tudi kmečko prebivalstvo, da se našega okrožnega zleta zanesljivo udeležijo ter tako pokažejo, da vedo ceniti sokolsko delo. — Posavsko sokolsko okrožje.

JUGOSLOVENSKI SOKOLSKI SAVEZ.

Zdravstveni odsek JSS ima seje vsak petek ob 6. uri popoldne. Udeležba vseh članov potrebna.

Naraščajski dan dne 23. julija. Pozivljamo vsa bratska društva, da pravočasno javijo udeležbo naraščaja dne 23. julija. Bodite točni, da lahko izvedemo vse predpriprave.

Sporod naraščajskega dneva je sle-

deči: 22. julija prihod naraščaja v Ljubljano. Zvečer pozdravni večer naraščaju. Češki naraščaj pride v Ljubljano popoldne okoli 2. ure.

23. julija ob 6. uri zjutraj tekme naraščaja.

Od 7. do 8. ure skušnja češkega naraščaja moškega in ženskega.

Ob 8. uri skušnje jugoslovenskega naraščaja.

Ob 11. uri nastop k povorki.

Ob 11. uri povorka.

Popoldne ob 3. uri zbirališče v garderobah.

Ob 4. uri javna telovadba:

1. proste vaje moške dece,
2. proste vaje ženske dece,
3. proste vaje češkega naraščaja,
4. proste vaje jug. naraščaja,
5. vzorne vrste češkega in jug. naraščaja in igre.

Zvečer gledališče in razni koncerti.

Ponedeljek dne 24. julija izlet na Bled, ogledovanje mesta, razni koncerti itd.

Zletni znaki. Pozivljamo vsa bratska društva, da naroče takoj zletne znake. Cena zletnemu znaku 20 Din in 1 dinar 50 p za zavarovalnino. Društva naj pošljejo z naročili točne sezname bratov, ki naročijo znak. En seznam si naj obdrži društvo samo. Bratje ki dobijo zletni znak in ki so navedeni v seznamu so zavarovani proti event. nezgodam na železnici in na telovadišču vsesokolskega zleta.

Vstopnice za tribune za vsesokolski zlet. Pozivljamo bratska društva, da naroče čimprej za one brate, ki reflektirajo na sedeže na tribunah vstopnice, ker se za Sokolstvo sedežev ne rezervira. Cene sedežev so bile objavljene v »Sletskem Vestniku«.

Obrtni vestnik.

POKRAJINSKA OBRTRNA RAZSTAVA V CELJU 12. do 22. avgusta 1922.

Pisarna za obrtno razstavo v Celju se je preselila na razstavnih prostor v mestno osnovno šolo pritličje desno. Dopisi naj se naslovijo na »Obrtna razstava v Celju« Zrinsko - Frankopanska ulica št. 1 Celje. Pisarna je odprta vsaki dan od 8.—12. in 15.—18. ure. ob nedeljah in praznikih pa od 9.—11. ure.

Priprave za obrtno razstavo v Celju so v polnem teku. V zadnjem času se je priglasilo precejšnje število razstavljalcev in je pričakovati, da bo razstava krasno uspela. S to razstavo bo pokazalo naše obrtništvo in industrija, da je v stanu oskrbeti domači trg s svojimi proizvodi in da dosežemo z dosledno žilavostjo v doglednem času popolno neodvisnost od tujine. Vsak obrtnik si mora biti svest, da bo razstava ugled splošnega obrtništva povzdignila.

Ker je pričakovati, da bo za časa obrtne razstave v Celju precejšnja udeležba s strani tujcev in se je bati, da ne bodo zadostovala prenočišča v hotelih. Vključno pozivlja odbor obrtne razstave v Celju vse one prebivalce, ki bi imeli za ta čas na razpolago kakšno sobo, da to, kakor tudi cene iste prijavi pisarni obrtne razstave v osnovni šoli pritličje desno do 15. julija 1922. Ker je razstava velike važnosti za procvit našega mesta in okolice pričakuje razstavnih odbor v tem pogledu največje podpore s strani prebivalstva.

Dopisi.

Iz Ponikve. Poučnega shoda, katerega je priredilo Hmeljarsko društvo za Slovenijo v nedeljo, dne 2. tm., se je vdeležilo nad 30 zavednih hmeljarjev. V dve uri trajajočem govoru je g. nadučitelj Petriček prav poljudno razpravljal o pomenu in nalogi Hmeljarskega društva, o njegovi zgodovini, o največjih napakah, katere še vedno hmeljarji delajo pri gojitvi te velevažne gospodarske panoge, o sredstvih v povzdigovanju hmeljske kupcije in trgovine, o stanju hmeljskih nasadov tu in drugod itd. Izmed zbranih hmeljarjev je po končanem razpravljanju jih takoj nekaj pristopilo Hm. dr., drugi pa so obljubili, da bodo svoj pristop v kratkem javili. Zadovoljno so se hmeljarji razšli in se podavatelju zahvalili.

Iz Ponikve ob juž. žel. Podpisano šolsko vodstvo si šteje v prijetno dolžnost, da se v imenu revne dece zahvali g. dr. Karlovšku in darežljivi njegovi gospej za podarjeni znesek 500 Din o priliki njih srebne poroke na Ponikvi v

prid revni šolski mladini. Bog plačaj! — Šolsko vodstvo na Ponikvi. Ivan Burdian, nadučitelj.

Konjice. V nedeljo dne 9. julija priredijo konjiški Nemci s priveski velikanski »Wiesenfest« v Zajčkem samostanu. Kakor slišimo bode več kot 300 udeležencev iz Konjic, Celja, Ptuja, Maribora itd. posetilo to prireditev. Izbrati so si Zajčki samostan, da morejo v tej idilični samoti docela nemoteno dati duška svojim »patrijotičnim čustvom« napram naši državi. Prireditev je dovolilo okrajno glavarstvo v Konjicah. Radovedni smo, ali jo bo politična oblast tudi nadzirala.

Konjice. Na Vidov dan je prvič oficijelno nastopil novi konjiški okrajni glavar g. vladni tajnik dr. Hubad. Kar to pot se je mogel prepričati s koliko iskrenostjo slavijo konjiški Nemci in nemškutarji državno slavlje. Dočim poročajo listi o sijainem praznovanju Vidovega dne v drugih mestih, trgih in vaseh Slovenije, v Konjicah niti ena nemška ali nemkutarska hiša ni razobesila zastave! Pač pa se nekdo v »Cillier Zeitung« z dne 29. jun. tl. repenči radi dopisov iz Konjic, katere je objavila »Nova Doba«. Med drugim trdi dopisnik, da Nemci nimajo namena žaliti patrijotičnega čustvovanja slovenskih sodržavljanov. Dejstvo, da Nemci in nemškutarji v Konjicah kljub opetovanim pozivom županstva, da naj razobesijo ob državnih praznikih zastave, tega do sedaj dosledno niso storili, dokazuje nad vse jasno, da imajo edinole namen provocirati in da se tudi za oblastvene pozive ne zmenijo, ako gre za državno slavlje. Pritrčiti pa moramo dopisniku »Cillier Zeitung« ako se mu zdi komično, da se mora pristojne oblasti venomer opozarjati na nedostatke, katere bi morale oblasti same videti in jih takoj odpraviti. V drugi državi bi enkratna opozoritev vsekako zadostovala. Upamo pa, da bode konjiško okrajno glavarstvo sedaj vendar enkrat potrebno ukrenilo, da takih opozoritev ne bode več treba.

Slovenjgradec. V nedeljo dne 2. julija so posetili Slovenjgradec člani mariborskega gledališča in nam priredili krasno uspeli koncert. Ti člani (gospodična Kogojeva ter gg. Šimenc, Janko in Cvetko) so si stavili vzvišeno nalogo, propagirati med narodom slovensko oziroma slovansko moderno pesem. Kot prvi je nastopil g. Šimenc, ki si je takoj osvojil občinstvo. Navdušen aplavz po vsaki zapeti pesmi, posebno pa po »Mornarju«, mu je dal vse, dal mu je zahvalo, dal mu je cvetja in vencev preobilo. Vsi, ki ste ga že slišali, veste, da to zasluži. Vi, ki ga še niste, ga pa povabite v svoj kraj, ker boste imeli res umetniški vzitek. Mesto obolele gđe. Mezgečeve je nastopila dražestna gđe. Kogojeva. Kar po prvi pesmici smo ji našli rožic, samih lepih slovenskih nageljčkov; v zahvalo pa nam je zapela lepše in lepše. Nižinske lege ji posebno prijajo. Radi bi jo slišali še pozneje, ko bo že dospela na dovršeno in gladko umetniško pot. Prvovrsten drug ji je bil g. Janko, ki je s svojim simpatičnim nastopom in zelo dobro mimiko žel obilo pohvale. Diskreten spremljevalec na glasovirju je bil g. Cvetko. Izvrstno obvlada svoj instrument in se zna prilagoditi vsaki situaciji. Polna dvorana občinstva je z izborna disciplino uživala lepote tega večera. Moralni in gmotni uspeh tega večera bode idealnim članom mariborskega gledališča v vsodbudo. Želimo le, da nas še večkrat posetijo in takrat bomo zopet napolnili dvorano. Za nedeljski koncert pa Vam umetniki najlepša hvala.

Turistika in šport.

KAM PLOVEMO?!

V nedeljo, 25. tm. ob 16. uri bi se bila morala vršiti na glaziji v Celju odločilna prvenstvena tekma med SK Celje in celj. Atletiki. Ker je bilo zanimanje za to tekmo že vsled pravičnega razveljavljanja prejšnje veliko, se je nabralo na igrišču precej občinstva. Govorice, ki so krožile nekaj dni pred tekmo po mestu, niso bile netočne: prvo moštvo Atletikov je šlo baje nekam gostovat, mesto njega je nastopilo drugo; od podsveža določenega sodnika pa ni in ni bilo! Moštvo Atletikov je odšlo z igrišča in tekma se ni vršila. Jasno je bilo takoj, da je vsa stvar je pesek v oči. Ker je prvič

prozorno, da slavohlepni Atletikom nikakor ne more biti vseeno, ali igra v tako važni tekmi njihovo najboljšo ali pa slabše drugo moštvo, drugič, ker je bilo njih vedenje kljub vsemu prikrivanju sumljivo in ker je sijalo ž njihovih obrazov neko zmagoslavno zadovoljstvo nad novico o odsotnosti sodnika — in tretjič, ker smo očitno pogrešali rednega obiska tukajšnjih »neslovauskih« krogov, moramo odkrito priznati, da vse te nesportne komedije ne verjamemo! Za nos voditi se ne pustimo, najmanj pa od ljudi, ki zlorablajo tudi šport v politično-agitatorične svrhe v mestu, ki šteje faktično silno malo pristnih Neslovanov. Izzivanje za boga ni naš namen, toda tudi najhladnejša hladnokrvnost pozna svoje meje. Že dalje časa opažamo pri naših — recimo! — nemških someščanih neki duh, ki nam povsedi nasprotuje nas bagatelizira in nečuvno izziva. Ako mislijo ti manjšinski gospodje, da so se povzpeli n. pr. s podelitvijo volilne pravice visoko nad nas, se prokletito motijo. Tega so nas oni sami čisto drugače učili in treba bo, da se sedaj mi poslužimo njihovih nauk. Škodovao bo samo enemu delu — toda nam gotovo ne! Ako uvajajo ti gospodje v vse panoge dela in življenja in celo v šport svoj nacionalizem, nam ne bo preostalo nič drugega, nego da zbiramo v zadnji uri (in ta se prav gotovo bliža, ne bočimo optimisti!) za edino radikalno sredstvo: fašizem. Po drugih mestih ga hvaleboguz že imajo, pri nas ga še pogrešamo. Jasno je danes vsakomur, da se z rokavicami in z »brezhrbteničenjem« povzroča le cinično posmehovanje. Komedijski Atletikov treba najstrožje preiskati — v prvi vrsti naj se pokliče tudi sodnika na odgovornost! Stvar je morda slična malemu incidentu; kdor pa pozna razmere, ve, da je ta slučaj poleg mnogih drugih zelo glasen memento ne samo nam — ampak tudi našim oblastim!

Dnevna kronika.

Pozdravni večer dr. Kukovca. Povodom priselitve dr. Kukovca je priredila mariborska krajevna organizacija JDS v sredo, dne 5. julija ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru pozdravni večer, na katerem bo poročal dr. Kukovec o političnem položaju in dr. Kraumar o kampanji proti slovenski demokraciji. Po zborovanju se vrši prijateljska zabava somišljenkov.

Pevski večer konc. pevke ge. Pavie Lovšetove iz Ljubljane se vrši v soboto, 8. tm. zv. ob 19. uri v Rog. Slatini.

Frekvenca jugoslovanskih vseučilišč. Kakor doznavamo, je imela ljubljanska univerza v minulemu poletnem semestru 998 rednih in 53 izrednih, torej skupaj 1051 slušateljev in slušateljic. Slušateljic je bilo 31 rednih in 17 izrednih. Na posam. fakultetah je bilo in skribiranih, in sicer: na juridični fakulteti 358 rednih in 27 izrednih, skupaj torej 385 slušateljev, med njimi 5 rednih in 3 izredne slušateljice; na tehniški fakulteti 297 rednih in 2 izredna slušatelja, med njimi 3 redne slušateljice; na filozofski fakulteti 155 rednih in 23 izrednih slušateljev, med temi 12 rednih in 14 izrednih slušateljic; na medicinski fakulteti 95 rednih in 1 izredna slušateljic, med temi 11 rednih slušateljic; na teološki fakulteti 93 rednih slušateljev. — Beograjska univerza je imela v poletnem semestru 7250, zagrebška 3333, filozofska fakulteta v Skoplju 50, in juridična fakulteta v Subotici 199 slušateljev.

Atentat na beograjski brzovlak. Beograjski brzovlak, s katerim se je peljal minister dr. Ninčić na Bled je pri postaji Sid 4. tm. skočil s tira, ker je nekdo položil velik kos železa na tir. Zgodila se ni nobena nesreča.

Sprejemanje novincev v finančno kontrolo. Finančno ministrstvo je rok za vlaganje prošenj za sprejem v finančno kontrolo poaljšalo o 10. julija tl. Podrobnosti so razvidne iz razpisa, objavljenega v »Uradnem listu« z dne 23. maja tl. št. 52.

Žalostna smrt. V nedeljo je utonil v blejskem jezeru pri kopanju sin nar. poslanca tehnik Vladimir Kopač vpricho svojih starišev. Kraljeva dvojica je sočustvovala z nesrečnimi stariši.

88-letni stavec se je hotel usmrtiti. Jakob Minc 88 let stari mizar v Osijeku si je prerezal z nožem žile na rokah. Ko so ga videli mimoidoči v luži krvi, so ga

odpravili v bolnico. Vzrok poskušenegega samomora je bilo pomanjkanje.

Hijene. Na ljubljanskem pokopališču so v soboto ponoči neznanu suroveži pokradli večje število nagrobnih železnih križev ter jih poskrili v bližnjem žitu, rano zjutraj so jih pa odpeljali z vozom. Tatvini je takoj prišel na sled upravitelj pokopališča Zorman in tekel za tatovi. Tatovi so pobegnili, samo voznik je ostal na cesti. Upati je, da hudobneži pridejo v roke pravice.

Spomenik bolgarskih zverstev v Surdulici. Na Vidov dan je bil v Surdulici (mestecu ob bolgarski meji) posvečen temelj kapele in mrtvašnice, kjer bodo shranjene kosti žrtev bolgarskih zverstev v letih 1915.—1917. — vsaj onih, kar jih ni seboj odnesla Vrla Reka. Velike svečanosti posvečenja se je v imenu vlade in parlamenta udeležilo posebno odposlanstvo: ministra K. Miletič in Rafajlovič, predsednik nar. skupščine dr. I. Ribar z večimi nar. poslanci. V decembru 1915 so vpadli Bolgari na srbsko ozemlje. Njihov vpad je značil v obmejnih srbskih krajih peklenske muke tamošnjega prebivalstva. Mednarodna komisija, ki je takoj po našem osvobojenju obšla vse kraje, kjer so postavili Bolgari svoj barbarski žig in preiskala skupne grobove, je po kosteh razsekanih teles ugotovila strašno število padlih žrtev! Vsega skupaj do štiri tisoč, mož, starcev, žen, otrok... Njih ostanki pričajo grozno tragedijo. Bolgari so v masah pobijali srbsko prebivalstvo, mučili ga z rezanjem človeških udov, skalpiranjem glav, nabadanjem otrok na bajonete in gadnim skrunjenjem srbskih žen in devotk. Samo 7. decembra 1915 je bilo naenkrat zaklanih z bajoneti 140 ljudi, dovedenih iz Leskovca, ki so nepokopani ostali za hrano psom. In bolgarska soldateska je dnevno dovajala v Surdulico srbske mučenike, nikoli manj od 100. Iz surdulških klancev se je skozi tri peklenske dolge mesece neprestano glasilo javkanje in stokanje umirajočih.

Ukradena železniška blagajna. Na postaji Mala Subotica so vdrli prejšnji teden neznanu roparji. Postajenačelnika Močilnika so zvezali z vrvmi, vlomili v železno blagajno in vkradli 28.970 K narkar so zbežali. Za vlomilci ni nobenega sledu.

Nacionalizacije podjetij. V našem ministrskem svetu se je obravnavalo vprašanje nacionalizacij podjetij. Na vrsto pride Industrijska banka v Sarajevu, Jajcu in drugih krajih. Vlada se je dogovorila, da bode o tem odločevala posebna min. komisija, ki bode pregledala natanko vsako pogodbo.

Stavka dunajskih cestnih železničarjev končana. 3. tm. je bila končana stavka dunajskih cestnih železničarjev. Cestna železnica vozi zopet redno.

Uradniška pragmatika v avstrijskem parlamentu. Avstrijski parlament je sprejel po kratki debati novo uradniško pragmatiko. Z novo pragmatiko so urejene tudi druginjske doklade uradnikov.

Koliko papirnatih novčanic kroži v Avstriji? Avstro-ogrška banka je izdala izkaz, iz katerega je razvidno, da kroži v Avstriji papirnatih novčanic za 469.213 milijard kron. Kovinska podlaga znaša 2.022.812 kron.

Rathenauov umor in berlinska borza. Vsled Rathenauovega umora je nastopila v ekonomskem življenju v Berlinu huda kriza, vse zunanje devize se ne prestando dvigujejo. Dolar stane že več kot 380 mark. Ves borzni promet skoro stoji.

Berlinski stavci štrajkaio. Stavci in tiskarji Velikega Berlina so imeli 1. tm. zborovanje, na katerem so sklenili, da prično stavkati. Ker tiskarski obrati ne delajo, listi do nadaljnjega ne morejo izhajati.

Velike manifestacije ob priliki 450-letnice monakovske univerze. Ob priliki 450-letne proslave monakovske univerze je došlo do velikih monarhističnih manifestacij. Cela proslava je imela znak, kakor da še vedno obstoja monarhija v Bavarski. Na proslavi so bil Rector magnificus Drigalski, ministerski predsednik grof Lerchenfeld, bivši prestolonaslednik Ruprecht, bivša kraljevska princa Ludvig in Leopold, maršal Ludendorff in general Bothmer. Veliko senzacija je povzročil govor rektorja. Rektor je povzdigoval v svojem govoru velike zasluge bivše vladarske hiše za

Poštni ček.
rač. 10.598**Podružnica**
Ljubljanske kreditne banke v CeljuTelefon
št. 75 in 76

Delniška glavica 50,000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 50,000.000 kron.

Podružnice

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Ptuj, Sarajevu, Splitu in Trstu. 142 50-19

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

univerzo in se zahvalil prestolonasledniku Ruprechtu, da se je udeležil proslave. Občinstvo na galerijah, osobito dame, so prirejale prestolonasledniku burne ovacije. Dijaki so napravili veliko povorko ter vzklikali bivšemu prestolonasledniku.

Budžetni primanjkljaj Madžarske 17 milijard. Madžarski finančni minister Kalay je izjavil na seji madžarskega parlamenta, da bode imela Madžarska v tem letu 12 milijard kron deficita. Glede reparacijskih odplačil je poročal, da je Madžarska do sedaj odplačala 16 milijard zlatih kron. Bivši ministrski predsednik Fridrich je izjavil, da bode glasoval v svojem in v imenu svoje stranke za indemiteto.

Izvoz tobaka v Češkoslovaško. Upravnik češkoslovaških državnih monopolov se razgovarja s Francijo in Holandsko glede izvoza tobaka v Češkoslovaško, Češkoslovaška hoče posebno od Holandske nakupiti velike množine tobaka.

Trojčki. V Cetinju pri Vrliki v Dalmaciji je porodila Vasilija Preočanin tri sine. Vsak otrok je tehtal na dan rojstva sedem kilogramov in so vsi popolnoma zdravi. Njihova krstna imena so: Aleksander, Jurij in Pavle.

Ljenin operiran. Profesor dr. Bornhart v Berlinu, ki je zdravil Ljenina, je izjavil novinarjem, da je operiral Ljenina na vratu, kar je odstranilo smrtno nevarnost.

Romunija bo izvozila 400.000 vagonov žita. Romunski minister za trgovino in industrijo je izjavil, da je proti maksimalnim cenam in za prosto trgovino. Romunija bode izvozila to leto 400.000 vagonov žita. Od izvoza žita bode imela romunska državna blagajna čez 21 milijard dohodkov.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

VII. Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljske rastline.

Zalec, Savinjska dolina, dne 1. 7. 1922. Vremenske razmere so bile pri zadostni padavini in povprečni jutrajni temperaturi 12° R v drugi polovici meseca junija še precej ugodne razvoju hmeljske rastline. Trta je dorastla do vrha drogov, oziroma žic, ima precej panog, na katerih se prikazujejo že cvetni

popki. Vkljub vsemu temu so v rasti zaostali nasadi še vedno slabi, tako, da hmeljarji vkljub povečani ploskvi s hmeljem zasajenega zemljišča ne pričakujejo več, kot množino lanskega pridelka. Društveno vodstvo.

Zatec, ČSR, dne 28. 6. 1922. Poročila o sedanjem stanju hmeljskih nasadov se ne glase ugodno. Dnevna in nočna temperatura je bila od dne 26. jun. prav hladna, kar na rastlino ni vplivalo ugodno. Posebno v rasti zaostali nasadi, katerih je 1/3 vse s hmeljem zasajene ploskve, ne obljubujejo posebnega pridelka, ker je rastlina komaj vzkliła iz zemlje. Druga tretjina vseh nasadov je pač prav lepa, rastlina je dorastla do vrha žic, je krepka, ima obilo panog in kaže tu pa tam tudi že cvetne popke. Ostala tretjina je srednja, do srednje dobra. Toplo vreme in izdatne padavine so nujno potrebne, da se rastlina more še nadalje dobro razvijati. Bolhači in gosjenca prhljadne sove (colocampa exoleta) ogrožajo še vedno rastlino s tem, da ji odgrizavajo vršičke. «Saazer Hopfen- & Brauer Zeitung».

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matice«!

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.

Zgubila se je v nedeljo zlata zapestnica od Čreta do pošte. Pošten najditelj naj jo vrne v uredništvu lista.

Sprejme se 742 2-1

učenec in hlapec za tapetniško obrt pri Oto Josek-u, Celje, Glavni trg.**Izletniki!**

Vabljeni ste v nedeljo 9. VII., na prvi

koncert

hotela »Nova pošta«, v Rimskih toplih (tik postaje). Igra godba »Zveze jugoslov. železničarjev« iz Celja. Za dobro postrežbo jamči 743 1 Ivan Coliautti, restavrater.

Priroččen vozni red

veljaven od 1. junija 1922 ima v zalogi

Zvezna tiskarna in trgovina
Goričar & Leskovšek v Celju.

†

Sinoči ob 10. uri je umrl kot žrtev svoje dolgotrajne boleznij moj blagi soprog, gospod

FRANC ZOPF

nadučitelj v p.

Pogreb se vrši v četrtek 6. julija 1922 popoldne od hiše žalosti Spodnja Hudinja št. 70 na Okoliško pokopališče.

SP. HUDINJA, dne 5. julija 1922.

MARIJA ZOPF
učiteljica v p., vdova.**Proda se malo posestvo**

obstoječe iz male hiše, zraven hlevi, njive, travniki, sadonosni vrt, vinograd in gozd, vse obdelano, oddaljeno pol ure od železniške postaje. Natančneje pri lastniku Sv. Jurij ob juž. železnici Čelnolica št. 12. 733

Otročji voziček

lep, dobro ohranjen, se prod. Naslov v upravnistvu »Nove Dobe«.

Kompletna spalna soba

iz orehovega lesa, še nerabljena, se prod. Naslov v upravnistvu »Nove Dobe«.

Išče se v najem 737 3-1

dobrodoča gostilna

v mestu ali na deželi. Ponudbe pod »Spreten« na upravnistvo »Nove Dobe«.

Kontoristinja

s prakso, zmožna slovenske in nemške stenografije, se sprejme. Cival. 740 Celje.

UČENEC

z dobro šolsko izobrazbo, poštenih starišev, se sprejme v trgovino z mešanim blagom.

Anton Vodenik — Petrovče.

Išče se samostojna 2-1

kuharica

ki bi opravljala tudi druga hišna dela. Nastop službe v jeseni. — Ponudbe na firmo Aleksander Eisler, Našiče, Slavonija.

Sobo na deželi

s hrano ali brez, v celjskem ali brežiškem okraju čez počitnice išče samski gospod. Cenj. ponudbe pod »J. M.« na upravo lista 728 2-1

Učenca

pridnega, iz poštene hiše, s primerno šolsko naobrazbo, sprejme trgovina z mešanim blagom 732 3-1

Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg

Proda se

večjo množino dobrega jabolčnika I po 8 K in domačega kisa liter po 5 K.

KIRBISCH — CELJE.

Praktikanta ali praktikantinja

kateri(a) je z dobrim uspehom dovršil(a) trgovsko šolo, in strojepisko večšo slovenske in nemške stenografije, sprejme Zveza slov. trgovcev, Celje. 726 3-2

Sprejemem učenca

kateri ima veselje do trgovine z lesom in deželnimi pridelki. Josip Druškovič Slovenjgradec. 727 2-

Proda se

bela lesena otročja postelja

z madraco, dobro ohranjena. Naslov v upravnistvu »Nove Dobe«.

3 izložbene omare 2 m visoke
60 cm široke

(Auslagekästen) prod. Val. Schunko, Gaberje 9.

Na prodaj

je lepo, dobičkanosno posestvo s 50 orali zemlje, od teh je 18 oralov lepega gozda, z živim in mrtvim inventarjem. Ima lastno vodno moč 22 konjskih sil. Leži ob okrajni cesti v ravni legi v prijaznem kraju (Nova cerkev pri Vojniku) dve uri hoda od Celja. Cena 2.500.000 K. Vpraša se pri zastopniku Jos. Sucher, Zavodna 61, Celje. 2-2

Išče se dobrega, starega 2-2

kočijaža in kuharico.
tovarna SCHÜTZ,
Liboje pri Celju.**Ant. Lečnik**

urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo). 17

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

Franjo DolžanKralja Petra cesta **CELJE** Kralja Petra cesta

izvršuje vsa dela točno in solidno. = = = Cene zmerne. Proračuni na razpolago. 53 52-26

Trgovina z galanterijskim in modnim blagom, ženskimi in moškimi perilom ter igrači

FRANC KRAMAR144 50-22 poprej **Prica & Kramar**Na drobno! **CELJE** Na debelo!

Zaloga cigaretnih papirčkov in stročnic.